

TELEGRAFUL ROMÂN.

Împre Marția. Joi și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 20 Martiu, 1895.

Joi și Vineri din săptămâna trecută a fost discușiune în dieta din Budapesta asupra cestiunii de naționalitate. Ansă la acesta au dat petițiunile întrate la dieta din diferite părți ale țerei, privitoare la „înfrânarea agitatorilor contra statului și națiunii magiare“.

„Părinții patriei“ éráși au avut ocașiunea să se pronunțe cu privire la noi și să-și expună vederile în cestiunea de naționalitate. Afară de referentul comisii de petiționare au vorbit deputații Pázmándy, Apponyi și ovreul Visontai, ér în urmă ministrul president Bánffy. Fie-care din acestia e condus — precum sunt dóră toți deputații magiari — de șovinism, și putem dice de ură și dispreț față de noi, lucruri, cari nu pot duce nici când la rezolvarea radicală și corectă a cestiunii de naționalitate.

Pázmándy pretinde dela guvern să esopereze sistarea ligei culturale din România, căci „pană există liga română, pană atunci agitațiile nu au capăt“, apoi pretinde, ca în școlele de naționalitate să se învețe limba magiară, și istoria și geografia să se propună în limba magiară, deóre-ce „pană când în școlele naționalităților lăncu și soții lui figuréză ca eroi. pană atunci réul nu se póte sana“.

Pe calea acésta își închipesce stimabilul domn Pázmándy, că se va putea rezolva cestiunea de naționalitate.

Tot în sens șovinistic a vorbit și Apponyi. El crede, că statul magiar are destulă putere, spre a combate acest réu, dar guvernul nu e apt de a da pept cu el. Statul magiar ar trebui să se arete puternic în afară, ca naționalitățile să aibă respect. Tóte institutiile culturale trebuie să stea în serviciul unității națiunii magiare și a ideii de stat magiar. Vorbesce apoi despre abuserile dela Neutra și arată, că cu astfel de procedură statul nu póte să-și asigure stimă și respect dela naționalități.

Visontai pretinde acțiune dela guvern și trage o laudă extraordinară

ovreilor, cari sunt tórté mari patrioți și sunt stegarii limbei magiare și culturi magiare, chiar și în ținuturile locuite de naționalități.

În urmă ministrul Bánffy dice, că viața publică magiară așa trebuie condusă, ca în tóte manifestările ei să servescă interesele statului național magiar. În acésta vede el rezolvarea cu succes a cestiunii!

Declară apoi, că se alătură la propunerea comisii de petiționare, de a să da cererile guvernului, ca să le ia în considerare și promite, că guvernul s'a și ocupa cu ele în special și va face și dispozițiuni legislative.

Avem deci să ne asteptăm în viitor la măsuri noué. Să va face ceva, ca să facă din noi „buni patrioți, cu sila, căci pană acum, așa ni se spune chiar și în dieta, suntem destul de réi patrioți și Visontai ne arată în privința acésta și modelul ce ar trebui să-l imitam, — pe ovrei.

După ideile însă, de cari sunt conduși compatrioții nostri, nu credem, că cestiunea acésta se va puté rezolva cu succes.

Revista politică.

Diariul „Politic“ scrie următoarele: Aprópe cu un an mai înainte s'a ventilat din partea unor tineri români din Sibiu ideea, de a ridica un modest monument în amintirea lui Avram Iancu, conducătorul românilor dela 1848, ale cărui osăminte se află în cimiteriul părăsit al comunei Cebea (com. Hunedórei), pentru-ca astfel generațiunile viitoare să scie, unde se află morméntul unui bărbat, care are o deosebită însemnătate în istoria Transilvaniei. Pentru-că este știut, că în revoluția magiară din anul 1848, Avram Iancu a fost acel bărbat, care la vocea împératului său a adunat cetele românilor, cu cari a luptat cu succes în contra rebelilor magiari. Pentru meritele sale câștigate pentru tron și patrie a fost distins din partea Majestății Sale Francisc Iosif cu

crucea de cavaler al ordinului „Francisc Iosif“. Dar' ridicarea unui monument în memoria acestui bărbat însemnă ađi în Ungaria numai puțin de cât înalță tradare.

După acestea, numitul diariu citeză cunoscuta ordinațiune a ministrului de interne, prin care se interdicé ridicarea monumentului, sfîrșind cu următoarea apreciere caracteristică:

În modul acesta se vatémă din sinul guvernului magiar sentimentele de pietate ale românilor! În modul acesta se profanéză în mod oficios meritele unui luptător credincios pentru împératul său. Și acestea se întâmplă tocmai în timpul, când în capitala Ungariei se lucră pentru ridicarea unui monument urias în memoria lui Kossuth, conducătorul rebelilor, din 1848. Éř acésta se numesce „patriotism magiar“.

* * *

„Gazeta Warszaska,“ aduce o știre interesantă, după care în ultimul consiliu de ministri austriac s'ar fi escat între ministrul-president Windischgrätz și ministrul de finanțe Plener divergențe de păreri fórté acute. Se dice, că cu acésta ocașiune șeful cabinetului ar fi făcut ministrului Plener imputare, că dînsul desvóltă o acțiune în interesul partidului său, adecă al liberalilor germani, care acțiune este îndreptată în contra ministeriului. Din incidentul acesta principele Windischgrätz nici nu va mai aștepta introducerea reformei electorale, ci va dimisiona, ér ministrul Plener lucră la un memorandum despre situațiunea internă politică din Austria, pe care voesce a'l înainta Maj. Sale împératului. — Acésta șcire o aduc foile cu tótă reserva, lăsând responsabilitatea pentru ea numitului diariu.

* * *

„Agența Reuter“ are raport din Iokohama, că în óstea japoneză dela Port-Arthur a erupt colera. În ziua primă a epidemiei s'au constatat 38 casuri de îmbolnăviri.

Parlamentul iapones a fost închis, după ce în ședință secretă se presentaseră proiecte de rezoluțiune, în cari parlamentul își esprimă regretele asupra nenorocitului incident al reprezentantului Chinei, vice-regelul Li-Hung-Ceang.

Conform rapórtelor venite din Washington, rana vice-regelui e de caracter grav, fiind-că plumbul a pătruns în țesătura osóasă dela basa nărilor. Chirurgul german, pe care'l însărcinase Micado cu curarea ranei, dice, că însănețóșarea este fórté dubie.

Agența telegrafică rusescă comunică informațiunea, că Germania și Statele-Unite americane au făcut pași prin consulul chinez, pentru întrevénire în scopul sistării inimicițiilor pe timpul pertractărilor de pace, și au declarat, că și pentru viitorii voesc să-și păstreze deplina neutralitate. Celalte state și-au signalat punctul de mănecare prin enunțierea, că încă n'a sosit timpul potrivit pentru intervențiune.

Șcirile din urmă anunță, că Micado a proclamat armistițiu cu China.

* * *

Din rapórtelor venite dela guvernatori din Lüttich și Flandria transpiră, că lucrătorii sunt deciși la violențe. Proprietarii întreprinderilor industriale cer să li-se dee pază militară. În zilele prime ale lunii Aprile se vor pune 'n grevă mai mult de 300.000 lucrători.

Guvernul având în vedere, că lucrătorii își continuă conventiculele secrete, în cari propagă ideile revoluționare, a chemat sub arme clasa a 2-a a miliției de rezervă, așa, că contingentul armatei permanente e deja de 60.000.

Dacă situațiunea în districtele montanistice s'ar agrava, guvernul va chema sub arme alte 7000 soldați ai gardei civile. Ordinul de convocare stă subscris gata.

FOIȚA.

Nopti senine.

De F. M. Dostojevskij.

— Traducere. —

(Urmare.)

„Dă-mi brațul, ăseiu eu către necunoscuta, și n'ai grije, că va mai cuteza să te încomodeze“.

Tăcută și încă tremurând de spaimă, ea îmi dădă brațul. O, domnul meu, cum te a trimes D-șeu în acest moment!

Aruncau repede o privire asupra ei și ea era brunetă încântătoare, așa cum îmi închipuisem eu; pe obrazul ei se vedeau încă urme de lacrimi, din cauza spaimii sau duzei de mai înainte — nu știu. Dar pe buzele ei era deja un suris. Ea mă privi, se roși puțin și era perplexă.

„Veți mă rog, de ce ai fugit de mine? De 'mi-ai fi permis să mă apropiu, atunci nu ți-s'ar fi întâmplat nimic...“

Dar eu nu te-am cunoscut și am crezut că...“

„Dar acum mă cunoști?“

„Puțin... dar de ce tremuri?“

„O, ai observat deja“, răspunsei eu estasiat de prudența fetei. „Da, ai observat dintr'odată cu cine ai a face, căci în adevăr eu sunt sficios față de dame, și nu neg, că mă simțesc tocmai așa de agitat, cum erai d-ta puțin mai înainte, când te spăria d-nul acela. Dacă mâna 'mi tremură, trebuie să scii, că n'a atins nici odată o mâna așa de frumósă ca a d-tale. Nu sciu nici atât cum să vorbesc cu damele și nu sunt sigur, că ore până acum nu ți-am vorbit vr'un nonsens“.

„Vrei să fii francă, atunci îți spun, că acésta sfîlă nu displace damelor și tocmai de aceea nu te las să te duci până-ce nu voi fi acasă“.

„O, Dómné, ce bunătate!“ ăseiu eu abia resuflând de estasiere. Sunt deja de 26 de ani și nu cunosc pe nimeni: crede-mi te rog, că nici bare-mi o damă, căci eu n'am nici o cunoștință de aprópe și tot visez numai, că într'o ăi tot voi face cunoștință cu cineva mai de aprópe. Da-că ăi de câte-ori m'am amoresat în modul acesta!“

„Cum așa... în cine?“

„Într'un ideal, în acela, pe care îl vîd în vis. I-aș spune, că mă prăpădesc singur, m'aș duce după el numai să nu mă refuze,

ar fi póte datorința unei dame ca dorința sficioasă a unui om nefericit cum sunt eu, să o asculte... ce aș face să fie voința ei, să-i spun numai două vorbe frățesci...“

„Accea n'ar fi o ființă bună, ar trebui să fie prósă sau supérată pe ceva ca să nu se decidă a asculta acele două vorbe pentru care o rog așa de cu sfială. Dar spune-mi, te rog, de unde deduci, că eu sunt una dintre acele ființe ca să mă ții dîmnă de amiciția și francitatea d-tale?“

„De unde? dar erai singură... și acel domn să purtă așa de nedemn, și apoi acum e nópte; am crezut, că e o datorință, dacă îmi permiți...“

„Nu, nu, mai înainte de cealaltă parte încă și d-ta voiai să te apropii?“

„De cealaltă parte da, m'am simțit ađi fórté fericit, m'am preumblat, am cântat, nu am avut nici când astfel de momente fericite... Mi-se păru atunci, scusă-mă, că ăți aduc aminte, dar mi-se părú că plîngeai... și eu nu puteam ađi, inima mi-se strînse! Cred, că astă compătîmire frățescă n'a fost un păcat? ore te-aș fi ofensat, că am cutezat numai să mă apropii?“

„Ei bine, acum sunt veselă, căci ved, că nu m'am înșelat. Dar acum sunt acasă, nu mai am încă decât doi pași până acasă. Adio! Îți mulțămesc!“

„Óre să nu ne mai vedem în adevăr nici-odată?“

„La început ai dorit două vorbe și acum... de altcum nu ăic nimic... posibil că ne vom mai întâlni!“

„Am să viu mâne de sigur pe locul acesta precis la același timp și voi fi fericit, aducându-ne aminte de ieri. Acest loc îl iubesc“.

„Mâne séră la ăcece ore trebuie să fiu aici, n'am pe nimeni cui să-i vorbesc și să-i cer un sfat, pe stradă nu se caută dătători de sfaturi, o sciu, dar d-ta esci o escepție. Te cunosc ca și când ne-am fi vîđut de 20 de ani. Mâne îți voi istorisi tot despre mine. La revedere!“

„La revedere!“

Ne-am despărțit și tótă nóptea am umblat pe strade, ca să mă întorc acasă, nu m'am putut decide. Eram așa de fericit, căci meren încă îmi suna în urechi: „La revedere!“

(Va urma.)

Noutăți.

Inscuținare. Biletele pentru concertul „Reuniunii române de muzică”, ce se va ține mâine (Marți) în 2 Aprilie n. în sala dela „Gesellschaftshaus” se vor estrada în ziua concertului dela orele 11—1 p. m., în localul „Reuniunii de muzică germană”.

Episcop magiar în România? Sub titlul acesta foile magiare scriseră în zilele din urmă, că episcopul catolic din Bucuresci, carele fusese în călătoria sa prin Ungaria și oșpele primatului catolic, ar fi esoperat dela acesta numirea unui episcop magiar în România. Scirile din Bucuresci ne spun acum, că în senat dl Urechie a anunțat o interpelare privitoare la confesiunile neortodoxe în România, exprimând dorința ca guvernul să aducă un proiect de lege, spunând, că episcopii catolici în România se fie numiți la propunerea guvernului. Dl Urechie își întemeiază interpelarea pe scirea, după care un episcop catolic ungur a fost numit pentru România.

Ministrul de externe Lahovary a declarat, că această scire e lipsită de orice temei; ambele scaune episcopale din România (Bucuresci și Iași) sunt ocupate. Numirea de episcop catolic s'ar pute întâmpla numai cu consimțământul guvernului.

Prin această incidentul s'a terminat.

Proiectul de „răsturnare” din Germania. La propunerea centrului s'a primit un paragraf în proiectul de răsturnare, prin care se pedepsește preamărirea adulterului cu o pedepză până la trei ani.

Proces de presă. În cestiunea procesului de presă intentat deputaților și redactorilor dela „Magyarország” Ludovic Holló și Nicolae Bartha, pentru defaimarea fostului guvern Wekerle, președintele camerei ungare înucinosciunță pe judele de instrucție în afaceri de presă, că camera a suspendat imunitatea numiților doi deputați. În urma acestei judele de instrucție a citat pe Holló și pe Bartha pentru 4 Aprilie la investigație.

„Emke” în vîrstă de 10 ani. Societatea magiară din Ardel scrie „Drept.” se prepară pentru o mare serbare. În 4 Iun. a. c. se va serba jubileul de 10 ani dela înființarea „Kulturgylet”-ului, bălaurul desnaționalisărei nemagiarilor. Sărbarea se va arangia în orașul Odorheul-săcuiesc, unde tîmbălăul va fi de sigur demn de intențiunile și scopul „Kultur-egylet”-ului.

O nouă istorie a Ungariei. „Magyar Hirlap” publică după ziarele franceze, că în Paris a apărut o Istorie a Ungariei de Alfred Rambaud, în care se profescesce, că statele Austriei numai într-o confederație viitoare vor avea viitoriu. „Journal de Debata” se ocupă cu cartea aceasta.

Mihail Eminescu în unguresce. „Kolozsvár” anunță, că în curînd se vor publica în limba magiară viața și poeziile lui Mihail Eminescu, despre care dă, că e „unul dintre cei mai distinși lirici români, care prin modul de scriere și prin direcțiunea sa modernă, se ridică la nivelul somităților lumii literare”. Autorul scrierei unguresci, ce va costa 1 corônă, este tînărul filolog magiar Szöcs Géza, născut în Ocna (lângă Sibiu).

Un lup turbat. În comitatul Caraș-Severin a produs mai multe zile de a rîndul mare spaimă și stricăciuni un lup turbat. Mai pe urmă a mușcat într-o comună 12 oameni și o mare mulțime de animale. Șapte inși dintre oamenii mușcați au fost trimiși la institutul Pasteur-ian din Budapesta. Teribila fiară a fost în fine ucisă de nisce ciobani români din Zlatița, er' pielea i-s'a ars în Vîrșet.

Consulate române în Timișoara și Brașov. Ministrul român de externe Lahovary a spus în cameră, că îndată-ce se va ivi necesitatea, se vor începe pertractări pentru înființarea celor două consulate române: în Brașov și în Timișoara, până acum însă necesitatea aceasta nu s'a ivit încă.

Pentru-ce se amână ținerea congresului sêrbesc? Foile magiare comunică scirea după „Zastava”, că adevărata cauză a oprirei congresului sêrbesc ar fi nisce lucruri foarte delicate și periculoase. Se dăce, că patriarhul Brancovici ar sta de multă vreme sub acuză judecătorească pentru mai multe cauze criminale, de cari nici până ađi nu ar fi încă limpedit. Din această cauză congresul a trebuit să se amâne, fiindcă o mare parte a membrilor tocmai cu ocaziunea congresului voiau să provoace scene de scandal, prin tragerea la răspundere a patriarhului. La aceste svonuri chiar și diariul „Zastava”, care, deși într'un timp apêra pe patriarhul, acum îl provocă, ca sau să se clarifice sau să părăsescă dignitatea de cap al bisericeii. Tribunalul a sistat de altminterea totă procedura în contra patriarhului, declarându-o prescrișă, și deci siunea aceasta s'a transpus casinei naționale, pentru-ca și ea se-și facă sentența asupra prelatului, care-i este membru, sau dacă-i convine să se alăture la decisiul tribunalului. Acum intrăgă biserica sêrbescă așteptă cu mare interes atât decisiunea casinei, cât și urmările amănărei congresului.

Aceste împărțări le lăsam în răspunderea numitei foi.

Femei, studenți universitari. Parlamentul din Viena a primit mai multe petițiuni să se încuviințeze ca și femeile să pôtă studia la universitate. Intre trimițetorii petițiunilor sunt reuniunea femeilor din Reichenau, reuniunea învățătoarelor din Praga și reuniunea de cîntări „Ludmilla” a fetelor din Pardubitz.

Academia Română. În ședințele plenare începînd din 7/19 și până 12/24 Martiu s'au petrecut, după cum scrie „Familia” următoarele:

Dl Iosif Vulcan a prezentat scrierile sale „Ruga dela Chiseteu” și „Sărăcie Lucie”, comedii populare.

S'a raportat, că dl Dr. G. Crăinicean a trimis a se publica în Anale scrierea sa „Literatura medicală română” biografii și bibliografii. S'a trimis spre cercetare secțiunii științifice.

Dl vicepreședinte A. V. Urechie a enunțat, că Academia a primit inscuțințarea, că a încetat din viață la Milano ilustrul istoric Cesar Cantu, care în scrierile sale a arătat totdeauna mult interes și multă simpatie pentru români; deci a propus ca Academia să exprime familiei reposatului condolențele sale. Dl N. Ionescu a făcut apoi elogiul marelui istoric, arătînd iniurirea binefăcătoare, pe care a eseriat-o prin scrierile sale asupra tinerimei italiene. Atât în „Istoria universală”, cât și în „Istoria unei sute de ani” Cantu a urmărit cu simpatie pe români. S'a decis a se exprima familiei reposatului Cesar Cantu condolențele Academiei.

Dl D. C. Ollănescu, a cetit în o ședință publică scrierea sa: „Un dialog satiric împotriva năravurilor noastre actuale”.

În altă ședință publică dl Ioan Kalinderu a cetit lucrarea sa: „Vilegiatura la romani” din care scotem următorul resumat:

Conferențiarul citează mai întâi operele de care s'a servit în acest studiu. Notăză autorii latini Seneca, Juvenal, Correspondențele lui Cicerone, Pliniu cel tîner și o mulțime de scriitori francezi și germani. Spune că toți cari locuiau în Roma și erau plicisiți de viața obosită dela oraș, de visele numeroase ale postulanților, se retrăgeau la țară în vile splendide, unde petreceau de minune luni întregi.

Printre localitățile mai des cercetate, erau: Tusculum, Frascati, Tarent etc. precum și nenumărate orașe de pe malul mării, ca: Formia, Ostia, etc. Ostia era mult vizitată pentru renumitele sale ape minerale. Seneca spunea despre calitatea acestor băi, că acolo „șorecii mistuesc și ferul”.

Călătoriile le făceau în trăsuri numite după felul lor: Rega, Cisium, Caruca domitorium etc.

Românii iubiau mult câmpiile întinse și cu vederi spre mare. Pentru Lucretiu, cea mai mare fericire era să stea privind visător pe malul unui păriu limpede și repede.

În giurul vilelor, se cultivau parcuri de o eleganță surprîndătoare. Cu chipul acesta horticultura leuare o mare dezvoltare. În

grădinile lui Pliniu, se vedeu arbori crescînd în diverse forme, după caprițiul și măestria cultivatorului. Primul horticular pare a fi: Luciu Lucinus Luculus. Se cultivau însă mai toate plantele de ađi, multe din ele esotice, aduse de prin Pont, Siria, Armenia, etc. Scriitorul Varo în „De re rustica” spune că „Italia pare că e o grădină de pomi”.

Parcurile și grădinile mai erau impondobite cu nenumărate lucrări de artă, statui etc. Aceasta a făcut să le numescă: „grădini de marmoră”.

Pretutindeni unde natura presenta o pozițiune pitorească, pe maluri de lacuri, prin mijloc de văi, pe vîrfuri de deluri, se construiau vile de o rară frumseță și imaginație arhitectonică.

Tote reliefele din afară erau de marmoră și porfir de diverse nuanțe. Romanii însă, nu ținneau așa de mult ca noi, la fațadă. Ei căutau interiorul să fie confortabil și împărțirea în camere astfel, ca fiecare să aibă loc.

Omenii de litere erau fericiti, retrași acolo într'un colț desfătăt a naturii. Se ocupau mai mult cu plimbatul și în urmă dictau unui secretar special impresiile și concepțiile lor. Neliterații se ocupau cu pescuitul, vînatul etc.

În concludie, spune dl Kalinderu, că a fost aproape aceeași viață ca astăzi pentru cei care dispun, căci „nimic nou sub soare”.

S'a cetit o scrisoare a d-nei Elena Dr. Turnescu, prin care pune la dispoziția Academiei în fiecare an câte 2000 de lei, din cari Academia va pute să dispună de 1000 lei, er 1000 să se dea ca stipendii la fete din institutul Oteteleșanu.

Ce nu face dragostea. Într-o comună din comitatul Turócز trăesc două fînțe de învidiat: un om de 82 ani și o femeie de 78 ani, cari nemai putînd rezista puternicilor pasiuni de amor, s'au hotărît că numai împreună vor să trăiască. Hotărîrea a devenit realitate: s'au logodit. Moșneagul mire dăle întregi își petrecea cu bîtrîna adorată sa, sosind în același timp și ziua pentru cununie. Tocmai în ziua decizătoare în decursul povestirii lor, zotogenarul mire s'a esprimat, că după-ce vor tîrgui una sau alta în orașul Turócз-Szt.Márton, ar fi bine să se abată și pe la cartea funduară, pentru-ca averea ei s'o transcrie pe numele lui. Aci a izbucnit catastrofa. Mîreșă mirosind taina intențiunilor, că adevă mîrele i-s'a imbiat numai pentru avere, a abdis numai decăt de amorul său față d' dînsul, și încă în aceiași zi a încunosciunțat pe un al doilea adorator al său, rugându-l ca în ziua următoare să se presinte, pentru a face împreună cununia în fața altariului. Pregătirile, erau gata. Cest din urmă sciind, că lucrurile sunt gata și timp de întîrziere nu mai încape, a primit ofertul cu totă lăcomia. A promis și cununia s'a făcut. — Astăzi, abstrăgînd dela bîtrînete, ei sunt unii dintre cei mai fericiti muritori.

Răspuns la „nisce observări . . . !”

de
Dr. Vasile Saftu.

În Nrii 19 și 20 ai „Telegrafului Român” din anul curent am publicat o critică asupra manualului de Istorie bisericească de Dr. Il. Pușcariu, archimandrit și vicar arhiepiscopesc. Intre altele am făcut și următoarele alusiuni;

1. „Pe nici un teren nu e producțiunea mai sterilă, ca pe terenul religiunei. Rari, foarte rari sunt bîrbații bisericeii noastre, cari se se ocupe cu astfel de manuale. Și dacă și se ivesce câte unul, care-și sacrifică viața acestei munci grele și publică câte ceva, apoi se găsesce iute omeni, cari lipsiți de bunăvoință — un lucru, care se tradează totdeauna prin stil, — încercă să spulbere prin critici ne drepte manualul apărut.”

2. „Nu e nici bine, nici practic, cînd vrea cineva să-și dea părerea asupra unei cărți, să ia paginile de-arîndul și unde va găsi o greșală, să se oprescă și să a-

firme, că cartea e rea. Peste acest fel de greșeli stau la un manual de școlă cuprinsul întreg și și mai sus metoda lui.”

3. „Se pare, că și în zilele noastre mulți d'ntre autorii de manuale istorice trăesc în convingerea, că scopul istoriei este exclusiv de caracter instructiv adecă, elevul are să scie în ce și la ce an s'a întemplat cutare luptă, la ce an a descoperit Columb America și așa mai departe. Din această cauză multe manuale sunt nisce incușitori ai memoriei etc. Se înțelege de sine, că o astfel de pedanterie chinuitoare trebuie cu ori și ce preț condamnată și alungată din toate școlile.”

4. „Tocmai acest fapt, (că autorul n'a întrerupt legătura logică pentru hatărul perioadelor), pe care eu îl laud cu tot din adinsul, i-s'a imputat observându-i-se, că anul 325 nu e deosebit de important, ca să pôtă încheia o perioadă, deși aceasta e cestiune de apreciere; că cu anii 622 și 1054 putea începe perioade nouă, că a tratat cestiuni, cari aparțineau per. II în per. I și așa mai departe, tot motive, cari justifică cele dîse de mine asupra pedanteriei de ani și de zile.”

„Fôia diecesană” din Caransebeș scote la ivelă pe cel atins prin aceste alusiuni: Este domnul „istoric”, Petru Ionescu. — Domnia sa publicase înaintea mea în Nrii 29 și 30 ai acestei foi, din anul 1894, o dare de sémă asupra „datelor cronologice” din manualul dlui Dr. Pușcariu; iar în a doua „statistică”, publicată în Nrii 10 și 11, din anul 1895, ai aceleiași foi, — după aparițiunea criticei mele — mă provocă și pre mine, să-i răspund. — O fac cu plăcere, pentru că, întocmai ca d-l Ionescu, nu sunt nici eu de părerea, ca profesorul, — afară de școlă, — să petrecă într'un dolce farniente și mai bine să nu scrie nimic, decăt să se espună la astfel de controverse.

Și acum, cu permisiunea d-lui „istoric” voi trata observările dînsului din mai multe puncte de vedere:

A. Psihologic.

Afirmațiunile mele din alusiunea amintită sub no. 1 le subscriu din nou. Citatele reproduse aici din observările publicate de dl Ionescu vor justifica adevărul psihologic al acestei concludiuni:

1. În nr. 29 al fôiei diecesane (1894), tocmai la început dl istoric scrie astfel: din multe locuri vedem, că autorul însuși nu are cunoscînță despre materialul, ce voesce să-l trateze, apoi sunt atâtea contradicții în cartea aceasta, că în forma ei de acum abia ar putea fi introdusă ca manual de școlă. — Eu am dîs, că lipsa de bunăvoință se tradăză totdeauna prin stil. Ei bine, d-le Ionescu, care alt fenomen psihic ascuns, dacă nu vîdita rea voință, te face pe d-ta, înainte de a fi criticat o literă din carte, să anunți prin fanfare d'a capo: multe scăderi; autorul însuși n'are cunoscînță despre material, atâtea contradicții etc. În Nrul 10 al fôiei diecesane (1895) scrii: „am căutat, să fiu în darea mea de sémă, căt se pôte de obiectiv. Este acesta — după părerea d-tale — un stil binevoitor și obiectiv? De ce „n'ai răbdat” până la urmă, după ce ai censurat? Ei, ei, nu te-a lăsat viermele, adevăratul motiv psihic, care te-a și îndemnat să scrii, ce ai scris.”

2) Tot în No. 29 al fôiei diecesane dl istoric se exprima astfel:

„În § 4 ne spune autorul, că în urma gónelor ridicate de judei, apostolii s'au împrăștiat prin alte orașe din Palestina, precum în Antiochia, Cesarea și Damasc. Oare Antiochia și Damascul sunt orașe din Palestina?” — La îndemnul cărui sentiment, dacă nu al relei voințe, n'ai

pregetat d-ta a imputa unui om, care a scris și o Isagogie, care în fine a pășit în public cu un manual de istorie, a-i imputa dic, că nu știe nici atât, că Antiochia și Damascusul nu sunt orașe ale Palestinei?! Este asta — după părerea d-tale — bunăvoință sau obiectivitate? De ce se nu admiti, nu că nu știe, ci sau că e o greșală de tipar, sau nu s'a exprimat destul de corect?!

3. Tot în No. 29 d-l istoric scrie iarăși: „La espunerea învățăturilor ereticilor aflăm multe erori și mari contradicții în manualul acesta etc”, apoi „nu ne putem închipui, cum se pot strecura într'un manual erori atât de enorme etc.” Oare nu se pot constata erorile și fără atâtea epetete impodobitoare? D-ta peste tot ești contra lor, de ce le folosești aici? Repetarea atât de deasă a cuvintelor: multe, mari erori, erori atât de enorme etc. ce probază altceva decât intențiune răutăcioasă?!

4. În No. 30 d-l istoric scrie: „Cu toate acestea autorul ne descrie unirea românilor ca ori și care *papistas*.” Ei bine, d-le Ionescu, nu-ți se pare, că aici ai trecut marginile? Când ai cetit d-ta vol. II (pe care îl laudi puțin) te-a cuprins un sentiment de iubire pentru papistași?!

Ași putea, să înșir aici și elte pasage din observările d-lui Ionescu, prin cari așa dovedi până la evidență, că reua voință l'a îndemnat și stăpânit în timpul, cât a scris cap d'operele din „Fôia diecesană”; mă mulțumesc însă cu cele amintite.

Am mai observat în alusiunea de de mai sus: „Să spulbere prin critici nedrepte manualul apărut.” Da, așa e. D-ta, d-le Ionescu, n'ai găsit în manual aproape nimic bun; apoi se poate, să fie un lucru atât de rău, încât să nu fie în el nimica bun? N'am avut drept, să dic, critici nedrepte? Nici nu se putea altfel: O critică, isvorită din o rea voință acum dovedită, trebuie să fie nedreptă. Tertium non datur.

B. Pedagogic.

I. Cuprinsul.

În alusiunea amintită sub Nr. 2, am afirmat, că unii recensori iau paginile de-arândul, și unde găsesc o greșelă, se opresc și strigă că cartea e rea, fără să țina cont de cuprinsul întreg al cărții și și mai mult de metodel ei.

Apoi n'ai făcut așa, d-le Ionescu? Vorbir-ai d-ta în general undeva despre cuprinsul întreg al cărții? Ai tratat d-ta mai pe larg metoda manualului? Din contră începi cu următorul stil: În §. 4 ne spune autorul, în §. 5 pag. 9 face autorul, în §. 11 putea autorul, la pag. 19 etc. tot la pag. 19, la pag. 35 etc. Te rog mai recitesceți odată scumpul d-tale product și te vei convinge, că nu vorbești altceva decât de și și pagini și după aproape fiecare §. și pagină scrii: multe, mari și enorme erori. Apoi n'am eu drept?!

— Cu toate acestea ceri dela mine să-ți explic noțiunea cuvântului „întreg”. Ei bine, vreau să-ți împlinesc pofa: Eu pot critica o lucrare în două feluri: Pot să iau sistematic rânduile și să constat greșelile de punctuație și ortografie etc. sau pot s'o cetesc odată într'întreg, ca să văd în general, ce impresie face asupra mea întregul ei; numai după aceea constat cu bunăvoință, nu cu răutate, erorile, ce se ivesc în diferiți §i, er pe urmă și greșelile de ortografie și punctuație. Feliul dintău de a examina o lucrare l'aș putea numi inductiv și se usiteză foarte mult la băeții din gimnasiu; feliul al doilea l'aș putea numi deductiv și se usiteză la omenii mai maturi. Prin această primă să-ți explic cuvintele mele: mai întâiu cuprinsul întreg al cărții etc.

Dar n'ai în toate drept nici cu §ii și paginile d-tale. Eu am mai dis în

critica mea, că sunt unii omeni, cari vreau să trecă cu ori ce preț de *sa-vanți* și pentru acest scop grămădesc manualele cu un material atât de vast, încât s'eramanul elev ajunge fără să vrea în labirintul lui Minos. — Acesta e și păcatul d-tale și afirmațiunea mea o voiu dovedi:

Intr'un manual destinat notabene pentru elevi din școle secundare, — nu speciale teologice, ceri d-ta dela autor:

1. Să fi amintit pe toți bărbații apostolesci.

2. Să fi dezvoltat ereziile per longum et latum, adică ca într'o dogmatică;

3. Să fi descris cu de amănuntul și mai pe larg, decât a făcut, decursul și istoricul detaliat al tuturor sinodelor ecumenice;

4. Să se fi ocupat mai în special cu viețile mai multor sfinți părinți: Atanasie, Eusebiu, Grigorie de Nasians, Ioan Crisostom etc. bine că n'ai dis și cu scrierile lor, căci atunci cereai și patristică și patrologie și așa mai departe.

O întrebare serioasă, d-le istoric: scii d-ta ce ai cerut?.... Apoi pentru aceea învață elevii din școlele secundare istorie bisericească, ca să-și spargă capul cu subtilitățile dogmatice? E potrivită această pretensiune cu capabilitatea lor? Mă mir, că n'ai cerut, să se facă și Esegese și încă cu Evangelia după Ioan, deși ca să înțelegi singur cuvântul *λόγος* trebuie să cunosc filosofia grecilor!!

În legătură cu acestea repet, ce am dis: „E o măiestrie aceea, ca autorul să știe alege astfel materialul istoric, încât să nu fie nici prea mult, nici prea puțin. Lucrul acesta e foarte greu, de aceea și merită totă lauda cuvenită”. Iar omul savant(?) se-și depună savantismul în cărți de știință, dacă vrei în cazul de față în istoria bisericescă menite pentru învățați teologi, dar nu pentru elevi din școlele comerciale.

Și acum să me opresc puțin la unele din contradicțiile, pe cari pui d-ta un pond atât de grozav:

1. D-ta susții, că autorul trată în alt mod despre învățătura lui Arie între altele și la pag. 35 și 46. Autorul dăce la pag. 35: „eresul lui Arie care denega dumnezeirea lui Christos”, ér la pag 46; „Când presbiterul Arie din Alexandria începuse să învețe, că dl Christos nu este de o ființă cu Tatăl, Ddeu adevărat, ci numai o făptură a Tatălui”. În ce constă aici contradicția? Pote că, după părerea d-tale nu trebuia să schimbe nici cuvintele? Nu este în vorbele dela pag. 46 denegarea dumnezeirii lui Christos dela pag. 35? — D-le istoric, litera o-moră, spiritul dă vieții!

2. D-ta ti impuți autorului, de ce a dis: „că cu începutul per II. biserica scăpă de sub persecuțiuni”, — si scrii: „așa dară primul sinod ecumenic a făcut ca biserica să scape de sub persecuțiuni?” Apoi să cuprinde în cuvintele autorului ideea, care o spui d-ta, că primul sinod ecumenic a fost cauza, că creștinii au scăpat de persecuțiuni?! D-ta, d-le istoric, poți din patimă înțelege lucrul tot de andosele. Nu așa, ci scăparea de persecuțiuni a făcut posibilă întrunirea celui dintăiu sinod ecumenic.

3. Facisvon ca călugărul Pelagiu și ér enunți o enormă contradicție. Amintesci de cestiunea asta și în Nr. 29 (1894) și în nr. 10 (1895). Aici înse virtuositatea d-tale în cifre a suferit un crach neexplicabil: Închipuește-ți; În nr. 29 spui, că autorul vorbește la pag. 20 despre Pelagiu, și în nr. 10 la pag. 40! Cum ai putut tocmai d-ta, să confunzi numărul 20 cu 40?!

Étă ce dăce Gieseler*) despre

*) Dr. Ioh. Carl, Ludw. Gieseler: Lehrbuch der Kirchengeschichte, partea II Tom, I pag. 108. — 1846.

Pelagiu: „Pelagius și Celestius, doi călugări respectați de toți pentru moravurile lor, s'au distins, pe când petreceau ei în Roma (409) prin aceea, că ei pentru promovarea virtuții individuale ridicau cu deosebire doctrina despre voința liberă. După aceea s'au dus în Africa (411): de aici Pelagius plecă în curând la Palestina etc.”.

Din acestea urmăză, că monachul Pelagiu a fost și în Roma și în Africa. Așa dar ce crimă e aici? Puteai cel mult, să dăci, că autorul, ca și la Nestorianism, nu s'a exprimat corect. La urma urmelor, d-le istoric, lucrul de căpetenie pentru elev e să știe, ce învăța Pelagiu.

4. D-ta critici simplu și în Nr. 29 (1894) și în nr. 10 (1895) cestiunea cu titlul de esarch al metropolitului din Bucuresci, dăcând, că nu e bună nici părerea autorului, nici părerea mea și adăugând: nu e bine, să mai fabricăm ipoteze pentru lucruri știute”. D-ta însă, d-le istoric, deși accentuezi „lucruri știute” nu-ți spui nici decum savanta d-tale părere; din ce cauză? De ce îți ții lumina sub obroc?!

Despre alte contradicții, cari nu se refer la cuprins, ci la ani și perioade, în cele următoare.

(Va urma).

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu”.

(Distribuire de semințe de nutrețuri și surcei nobili).

În ședința comitetului central, ținută astăzi, s'au distribuit între membrii reuniunii în mod gratuit 66 chlg. sămânță de trifoiu, 31 chlg. sămânță de napi de nutreț și 10 chlg. sămânță de lufernă, și anume:

a) Sămânță de trifoiu:

„Tovărășiei agricole din Săcădate” 3 chlg.; Petru Juga, paroch, Ioan Bratu, învățător, ambii din Tilișca; Aron Gogonea, învățător, Iordache Roșca Căpitan, proprietar, Ioan Chirca, vîcenotar, toți din Seliște; Ioan Slăvescu, capelan în Mohu; Demetriu Sîrbu, funcționar de bancă, George Bobeș, paroch, Ioan Gărbacea, proprietar, Ioan Precup, proprietar, Nicolae Jondrea, proprietar, Petru Ciora, funcționar consistorial, Dr. Ilie Beu, medic, toți din Sibiu; Nicolae Posa, cantor, Comuna bisericăscă Galeș, Ioan Răchișan, învățător, toți din Galeș; Antoniu German, econom în Aciliu; Ioan Iordache inv. în Săcădate; Ioan Căndea protopop în Avrîg; Dumitru Orăștian, proprietar în Apoldul inferior; Ioan Bena, paroch în Pianul inferior; Aron Șerb, econom în Poiana; Ioan Manta, paroch în Gurarului și Ioaneș Lalu econom în Sibiu, La toți câte 2 chlg. Clemente Nicula, paroch în Slimnic 1 și jum. chlg.; Petru Florian, paroch, Valeriu Florian, capelan, ambii din Racovița; Teodor Masca, econom, Dumitru Opiș, învățător și Nicolae Tatu, econom, toți din Slimnic; Dum. Băila, proprietar în Șura mare; Ioan Bănda paroch în Roșia-săsească; Nicolae Mossora, primar, Nicolae Lupaș și Vasile Dădărlat, economi, toți din Seliște; I. Brătescu și Radu Istrati propr., și N. Istrati, învățător, toți din Boița. La toți câte 1 chlg. Dr. Ioan Stroia, profesor seminarial în Sibiu o jum. chlg.

b) Sămânță de napi de nutreț:

„Tovărășia agricolă din Săcădate”; Ilie Oprian, econom în Poiana, câte 2 chlg. Avram Moga, cancelist consist. în Sibiu 1 și jum chlg. Ioan Gărbacea, proprietar în Sibiu, 1¼ chlg. Petru Juga, paroch în Tilișca; Nicolae Jondrea, proprietar, Petru Ciora, funcț. consist., ambii din Sibiu; comuna bisericăscă Galeș, Ioan Răchișan, inv. în Galeș; Ioan Iordache inv. în Săcădate; Teodor Masca, econom în Slimnic; Ioan Căndea, protopresb. în Avrîg; Dumitru Orăștian și Ioan Beu, propr. în Apoldul inferior, Ioan Chirca, vîcenot.; Nicolae Mossora, primar, Nicolae Lupaș, Vasile Dădărlat și Constantin Herja, proprietari, toți din Seliște; Ioan Bena paroch în Pianul inferior; Dumitru Băila, proprietar în Șura mare; Aron Șerb, econom în Poiana; La toți câte 1 chlg. Demetriu Sîrbu, funcț. de bancă în Sibiu, ¾ chlg. George Bobeș, paroch, Dr. Ilie

Beu, medic, ambii din Sibiu; Petru Florian paroch și Valeriu Florian, capelan, ambii din Racovița; Toma Cornea, Ioan Brătescu, Frangu Constantinescu, Radu Istrati, Ioan Stoia Bobeș, toți proprietari și Nicolae Istrati, învățător, toți din Boița; Dumitru Opiș, învățător în Slimnic; la toți câte o jum. chlg.

c) Sămânță de lufernă:

Stefan Millea, notar, Comuna politică Tilișca și George Bratu, econom, toți din Tilișca și la toți câte 2 chlg. Antoniu German, econom în Aciliu, Nicolae Jondrea, proprietar în Sibiu, George Dănilă, inv. în Racovița și Nicolae Tatu econom în Slimnic. La toți câte 1 chlg.

d) Surcei nobili (meri și peri).

Demetriu Sîrbu, funcț. de bancă în Sibiu Petru Juga, paroch în Tilișca; Antoniu German, econom în Aciliu; Comuna bisericăscă Galeș și Ioan Răchișan, învățător în Galeș; „Tovărășia agricolă din Săcădate” și Ioan Iordache, învățător în Săcădate; Ioan Căndea, protopresb. în Avrîg; George Dănilă, inv. în Racovița; Nicolae Motora, paroch în Trîmpoele (lângă Zlatna); Petru Popa, econom în Măderat (lângă Pâncota) și Vasile Russu, în Șeulea de câmpie (lângă Mezö Méhes).

Pachetele de semințe, provădute cu adresele împărțășitorilor precum și surcei, se află depuse în magazinul de semințe L. Reschener din Sibiu, Piața-mare (strada Pintenului nr. 4), de unde se pot lua în primire pe lângă o simplă adevărire.

Cei împărțășiți cu semințe sunt rugați a face la timpul său comitetului reuniunii raport detaliat despre rezultatul recoltei.

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului”, ținută la 29 Martiu n. 1895.

Iosif Pop,
vicepreședinte.

Victor Tordășianu,
secretar.

Bibliografie.

A apărut:

„Vatra”, fôie ilustrată pentru familie, anul II. Nr. 6, cu următorii sumariu:

Text:

„Cés rên”, de Ioan Slavici. — „La Malaga”, (poesie) de C. Beraul. — „Literatura de astăzi”, de E. Florescu. — „Hipnotismul”, (urmăre) de Sc. A. Stăncescu. — „Prăvălia pisicii”, (urmăre și fine) după Balzac. — Orgueli „Mândrie”, (poesie) de Bonif. Florescu. „Pescarii”, (urmăre și fine) de St. Basarabeanu. — „Cetatea fermecată” (poesie) de Gr. Sima a lui Ioan. — „Sub patrafir”, (poesie) de George Coșbuc. — „Viôra din Cremona”, de Hoffmann trad. de C. Ramură. — „Două epigrame”, de Sex. Til. — „Fel de fel”, de * * *

Ilustrațiuni:

Un sclav, cetind versurile sale. — O vînatore de mistreți. — Două escursioniste. — Flori de mao. — O familie numerosă. — Schoking. — De la bal mascat.

Din public. *)

Dare de sêmă.

La reprezentațiunea teatrală a „diletanților români din Sibiu” cu data de 10 Martiu a. c., s'au încasat în total 364 fl. 60 cr, din care subtrăgându-se spesele de 242 fl. 94 cr., venitul curat cu 122 66 cr., s'a administrat, conform destinațiunii în 2 părți egale de câte 61 fl. 33 cr. direcțiunii „bucătăriei populare” și „Reuniunii române de musică din Sibiu”.

Sibiu, 29 Martiu n., 1895.

Victor Tordășianu,
controlor.

Victor Dressnand,
cassier.

*) Pentru cele publicate în rubrica această, redacțiunea nu e responsabilă.

Citațiune edictală.

Nicolau Ivan,
adm. protopresbiteral.

[32] 2--3

Citațiune edictală.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

[39] 1-3

EDICT.

Alecsa Rancea, gr.-or. din Ofenbaia, protopresbiteratul Lupșei, carele de 18 ani a părăsit pe legitima sa soție Ana Ciaba tot din Ofenbaia, fără a se îngrijii de subsistența ei, prin această, pe baza rezoluțiunei P. N. consistoriu archidieceșan din 24 Ianuarie a. c Nr. 416 Bis., se citează ca în ter-

Ioan Danciu,
protopresbiter.

[46] 1—3

EDICT.

Forul matrimonial de I instanță al
Albei Iuliei.

Nicolau Ivan,
protopresbiter.

[45] 1-3

CONCURS.

Oficiul protopresbiterial al tractului
Unguraşului în conţelegere cu comitetul
parochial.

Paul Roșca,
protopresbiter.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1894.

Budapesta Predeal

Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren accele- rat			Tr. de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren accele- rat.	Tren de per- sone	
10.—	8.05	—	—	2.15	pl.	Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	↙	Budapesta	↗	5.50	7.25	7.—	1.50	8.11
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	↙	Szolnok	↗	2.30	5.23	3.50	11.46	4.55
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	↙	P. Ladány	↗	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24
3.46	7.08	—	1.50	2.12	sos.	Oradea-mare	{ pl. sos.	—	2.25	11.04	8.43	12.23
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl.			—	2.18	10.44	8.38	11.41
4.89	7.43	1.02	3.03	2.49	↙	Mező Telegd	↗	—	1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	↙	Rév	↗	—	1.26	9.30	7.47	10.32
5.45	—	2.50	4.07	—	↙	Bratca	↗	—	—	9.10	—	10.13
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	↙	Ciucia	↗	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	↙	Huedin	↗	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02
8.05	—	6.13	6.24	—	↙	Ghirbău	↗	2.55	—	6.53	—	8.05
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	sos.	Cluș.	{ pl. sos.	2.—	11.01	6.14	5.25	7.30
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl.			—	10.45	5.45	4.48	6.47
9.06	11.32	—	9.08	6.27	↙	Apahida	↗	—	—	5.18	4.23	6.29
10.08	12.50	—	10.40	7.27	↙	Ghiriș	↗	—	9.23	3.53	3.—	5.21
10.37	1.25	—	11.25	7.50	↙	Cucerdea	↗	—	8.53	3.06	2.20	4.47
10.59	1.43	—	11.54	—	↙	Ujóra	↗	—	—	2.48	2.—	4.31
11.07	1.52	—	12.04	—	↙	Vințul-de-sus	↗	—	—	2.40	1.51	4.25
11.31	2.18	—	12.34	8.17	↙	Aiud	↗	—	8.23	2.11	1.23	4.04
11.48	2.40	—	1.—	8.33	sos.	Teiuș.	{ pl. sos.	—	8.06	1.45	12.54	3.42
12.25	—	—	1.46	8.38	pl.			—	7.59	1.10	—	2.49
12.50	—	—	2.17	—	↙	Crăciunel	↗	—	—	12.39	—	2.27
1.04	—	—	2.35	9.09	↙	Blaș	↗	—	7.30	12.24	—	2.13
1.35	—	—	3.14	—	↙	Micăsasa	↗	—	—	11.48	—	1.39
1.50	—	—	3.34	9.42	sos.	Copșa-mică	{ pl. sos.	—	6.56	11.29	—	1.18
2.13	—	—	3.49	9.44	pl.			—	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	—	4.11	9.59	↙	Mediaș	↗	—	—	10.55	—	12.46
3.04	—	—	4.43	10.22	↙	Elisabetopole	↗	—	6.20	10.21	—	12.16
3.39	—	—	5.27	10.51	↙	Sighișora	↗	—	5.53	9.42	—	11.39
4.01	—	—	6.10	11.12	↙	Hașfalău	↗	—	5.33	9.13	—	11.17
5.26	—	—	7.50	12.26	↙	Homorod	↗	—	4.27	7.45	—	10.02
6.08	—	—	8.30	12.58	↙	Ágostonfalva	↗	—	3.53	7.01	—	9.22
6.40	—	—	9.03	1.15	↙	Apăta	↗	—	3.37	6.35	—	8.57
7.16	—	—	9.38	1.34	↙	Feldioara	↗	—	3.16	5.58	—	8.23
8.—	Tren acceler.	—	10.25	2.09	sos.	Brașov	{ pl. sos.	Circu- leză vineri				
—	11.—	—	—	2.19	pl.			—	7.01	2.18	—	10.37
—	12.26	—	—	3.01	↙	Timiș	↗	6.—	1.42	—	9.57	5.57
—	1.11	—	—	3.31	↙	Predeal	↗	5.—	1.12	—	9.30	5.16
—	8.45	—	—	9.15	sos.	București	pl.	—	7.45	—	4.40	8.50

Copşa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraş

		Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren micst		Tren micst	Tren de per- sone	Tren de per- sone		
—	—	2.20	11.34	7.10	pl. Coșca-mică	sos.	9.34	12.42	6.20	—
—	—	2.50	12.—	7.43	↕ Șeica mare	↗	9.08	12.15	6.01	—
—	—	3.27	12.37	8.27	↕ Lomneș	↗	8.37	11.32	5.34	—
—	—	3.57	1.03	9.—	↕ Ocna	↗	8.11	10.58	5.12	—
—	—	4.19	1.25	9.26	sos. Sibiu	{ pl.	7.44	10.26	4.49	—
—	—	4.36	1.46	—	pl. ↕	{ sos.	7.28	8.33	—	—
—	—	4.48	1.58	—	↕ Șelimber	↗	7.16	8.20	—	—
—	—	5.04	2.14	—	↕ Veștem	↗	7.01	8.03	—	—
—	—	5.26	2.36	—	↕ Tâlmăciu	↗	6.42	7.42	—	—
—	—	5.42	2.52	—	↕ Șebeșul sup.	↗	6.21	7.14	—	—
—	—	6.16	3.31	—	↕ Avrig	↗	6.02	6.54	—	—
—	—	6.41	3.55	—	↕ Porumbacu. i int.	↗	5.25	6.15	—	—
—	—	7.07	4.23	—	↕ Cărtișoara	↗	5.01	5.48	—	—
—	—	7.25	4.43	—	↕ Arpașul inf.	↗	4.52	5.37	—	—
—	—	7.45	5.06	—	↕ Viștea inf.	↗	4.24	5.07	—	—
—	—	7.55	5.17	—	↕ Beșimbav	↗	4.14	4.54	—	—
—	—	8.15	5.39	—	↕ Sâmbă'a inf.	↗	3.58	4.37	—	—
—	—	8.42	6.08	—	sos. Făgăraș	pl.	3.28	4.05	—	—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte.

B u d a p e s t a — A r a d — T e i u s

Tren miest	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren miest
—	—	—	—	—	pl.	Viena	sos.	—	—	—
—	—	8.05	1.55	10.—	↘	Budapesta	↗	7.35	1.20	6.30
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	↘	Szolnok	↗	4.18	11.15	2.45
9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	sos.	} Arad	{	11.30	8.20	9.45
—	—	—	—	—	pl.			sos.	11.—	8.10
2.30	—	4.30	7.05	6.35	↘	Glogovaț	↗	10.48	—	8.44
2.44	—	4.42	—	6.46	↘	Györök	↗	10.25	—	8.20
3.15	—	5.03	—	7.07	↘	Pauliș	↗	10.11	—	8.08
3.32	—	5.14	—	7.18	↘	Radna-Lipova	↗	9.58	7.29	7.56
3.58	—	5.32	7.50	7.35	↘	Conop	↗	9.25	—	7.24
4.30	—	5.56	—	7.58	↘	Bérvava	↗	9.09	—	7.07
4.50	—	6.12	—	8.14	↘	Soborșin	↗	8.21	6.33	6.26
5.40	—	7.—	8.51	8.56	↘	Zam	↗	7.45	6.07	5.49
—	—	7.28	9.10	9.24	↘	Gurasada	↗	7.18	—	5.19
—	—	7.54	—	9.50	↘	Ilia	↗	7.08	5.44	5.08
—	—	8.10	9.34	10.06	↘	Branicica	↗	6.44	—	4.42
—	—	8.28	—	10.24	↘	Deva	↗	6.20	5.17	4.18
—	4.47	8.54	10.—	10.50	↘	Simeria (Piski)	↗	6.05	5.05	3.59
—	5.04	9.08	10.11	11.04	↘	Orăștia	↗	5.09	4.40	3.18
—	6.10	10.06	10.37	11.43	↘	Șibot	↗	4.44	—	2.56
—	6.39	10.29	—	12.06	↘	Vințul de jos	↗	4.22	—	2.32
—	7.11	10.53	—	12.30	↘	Alba-Iulia	↗	4.04	3.59	2.14
—	7.28	11.07	11.17	12.44	↘	Teiuș	↗	3.19	3.36	1.35
—	8.13	11.54	11.40	1.20	sos.	pl.				8.11

Budapesta, gara de vest — Orsova — Verciorova

Orient. Espres	Tren de per- sone	Tren de acce- lerat	Tren de per- sone	Tren mixt		Tren de per- sone	Tren de per- sone	Orient. Espres	Tren de acce- rat	Tren de per- sone
8.36 Vineri	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena	5.50	—	7.20	7.05	6.45
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl. Budapesta	6.30	10.20	2.10	1.25	8.25
6.39	5.25	7.54	4.59	—	pl. } Timișoara	9.20	—	8.55	7.50	11.—
6.47	6.15	8.02	5.52	—	pl. } pl. } Timișoara	8.28	7.13	8.49	7.42	3.30
—	9.33	10.25	9.10	—	Caransebeș	5.39	4.05	—	5.39	11.10
11.05	—	12.28	11.47	—	Băile Herculane	3.02	—	4.35	3.21	5.12
11.45	—	1.20	1.19	—	Verciorova	1.—	—	3.40	2.10	—
10.55	—	11.40	6.25	—	București	11.25	—	7.10	5.50	—

Cucerdea—Oșorheiu—Reg. săs.

—	2.25	8.10	3.11	8.58	↕	Cucerdea	↗	7.41	2.36	8.31	1.18
—	3.14	8.51	3.52	9.39		Ludoș		7.03	1.58	7.43	12.32
—	5.07	10.27	5.26	11.11		Oșorhei		5.30	12.25	5.50	10.35
—	5.50	10.42	5.36	—	↕		↘	5.18	9.35	5.05	—
—	7.25	12.15	7.15	—		Reghinul-săs.	↙	3.50	8.—	3.22	—

Simeria (Piski) — Hunedóra

Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt				Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară
6.15	11.35	4.25	9.43	 Simeria Cerna Hunedoara			5.25	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.01				5.09	10.05	2.54	8.15
7.13	12.20	5.23	10.25				4.45	9.38	2.30	7.45

Braşov — Chezdi-Oşorheiu

4.50	8.50	—	3.10	Braşov	8.19	1.50	—	7.20
5.36	9.33	—	3.43	Prejmer	7.41	1.20	—	6.42
6.49	10.46	—	4.35	Seşgi-S.-Georgiu	6.35	12.29	—	5.36
8.33	12.40	—	5.55	Covasna	4.55	11.13	—	3.51
9.19	1.26	—	6.32	Kezdı-Öşorheiu	4.—	10.30	—	2.45

Mur ̧ș-Ludoș—Bistrița

4.—	9.10	—	4.20	—		Murăș-Ludoș		6.46	7.21	—	—	—
7.07	1.01	—	—	—		Țaga-Budatelic		—	4.15	—	—	—
9.59	4.55	—	—	—		Bistrita		—	1.16	—	—	—

Redactor responsabil **Silvestru Moldovan.**

Editura și tipăriul tipografiei archidieceșane.